

Адамгершілік, қайырымдылық үлгісі. Газетте жұмыс істеген жартығасыраға жуық ұқыт ішінде Жанболат ретіне қарай біраз адамдарға көмектесті. Жәрдемдесті. Қиналғандарға қол ұшын берді. Дағдарғандарды дұрыс бағыт- бағдарға салды. Редакцияға келіп шаруаларын айтамын деушілерге есіргі ашық болды. Сейтіл, жұрттың ризашылығына беленді. Осылардың езі адамгершілік пен қайырымдылықтың үлгісі дер едік. Мәселен...

1994 жылғы желтоқсан айы. Алматыдағы Қазыбек би мен Фурманов кешелерінің қылышындағы «Халық кеңесі» газетінің редакциясы. Осы басылымда бас редактордың орынбасары болып қызмет істейтін біздің әріптестігіміздің бемесіне 16-17 жастардағы жеткіншек жасқаншақтай кірді. Аяқ сорған саусақтарын арен қилемге келтіріп, портфелінен оқушы дәптерін алып шығады. Элем тілдері университетінің 1-курсында оқытын ол елең жазады екен. Солардың бір тобын бас редактордың орынбасарына бір күдік, бір үмітпен ұсынды. Ол студентті тырақшалды дүниелерін зер сала оқып шығып, 1 елеңіне 3 леп белгісін қояды. Сейтіл де: «Мына туындынды ертеңі һемірден күт. Газетке шығады», – деді нық сеніммен. Жеткіншектің жанары қуаныштап жалт етті.

„Арада 7 жыл өткен. Астанадан Алматыға Қазақстан Жазушылар одағының кезекті съезінде қатысуға келген біздің кейіпкеріміздің үзіліс кезінде ашаң жүзді жас жігіт қуып жетті. «Аға, – деді ол аптыға. – Мен сізге қарыздармын». «Не үшін?» «Сіз менің елеңімді республикалық баспаса зетіне тұңғыш жарыққа шығарған адамсыз. Есінізде ме, «Халық кеңесі» газеті... Сонда менің бір елеңім арқылы жолымды ашқансыз. Сол үшін сізге ракмет!»

Осы сездердің айтқан жас ақын алдындағы ағасына қалындығы пышақтың қырындей шағын жыр жинағын ұсынды. Кітап мұқабасына Ante meridiem атты атау мен Дәурен Берікжакы деген автордың фамилиясы жазылыпты. Бұл жігіт қазір елге танымал ақын. 4-5 кітаптың іесі. Ағылшын, орыс тіліндегі мультфильмдердің қазақшаса тәржіме жасайтын мықты аудармашы.

„Сол 90-жылдардың ортасы. Парламент органдары – «Халық кеңесі» газетінде ҚазМУ-дың соңғы курсында оқытын 2 студент «жарты ставкамен» жұмыс істеп жүрді. Оның бірі – қарағандардың Кауысов, ал екіншісі – атыраулық Сейтімхамедов. Бір күн Қауысов Жанболаттың бемесіне келіп кірді де курстасы Сейтімхамедовтің үйленгенін, жас отбасының қиналып жүргенін айтты. «Материалдық көмек берейік. Аз да болса жәрдем, демеу ғой», – деді бас редактордың орынбасары. Бірақ байқайды, жағдай мұнымен түзеліп кете қоймайтын сыңайлы. Оның қызыметкерінің көңілсіз қас-қабағынан байқаған әріптесіміз Қенжебекті шақырып алып, әңгімелеге тартты. Сейтіс, ол пәтер таба алмай жүр екен. «Олай болса, – деді орынбасар, – қала шетіндегі Экспедиция деген кентте менің саяжайым бар. Оңдагы үш бөлмелі кіргіш үй ішінде пеш те, электр нүктелері мен су да бар. 300 метр төмөнректерінде орталық көшіден қалаға қарай әр 15 минут сайын автобустар ағылып жатыр. Міне, кілт! Ұнатсан, соған барып кіріп ал. Ештегенің көрегі жоқ, Есінде жиганша тегін тұра бер. Тек үй төнірекін таза ұстап, ерткесе жол бермесең болды.

Мына сезіді естіген Қенжебекте ес қалмады. Қуанғанынан Экспедициядағы бас редактор орынбасарының саяжайына сол күн-ақ кешіп алды. Бұл оның жалғыз ез отбасына ғана емес, сыйбай-салтаң жүрген курстасына да оку бітіргенше баспанна болды. Сейтіл, арада бесінші жылға аяқ басқанда Қенжебек Жанболат ағасын және оның ауылдан қалаға немерелерін көруге келген қарт екесі Әлихан ақсақалды саяжайға қонаққа шақырады. Сондай дастарқан үстінде жас жігіт келіншегі екеуі әңбекақыларынан ақша жинастырып, осындағы бақшада картоп етіп, одан түскен тының-тебендерін де соған қосқандарын сез етті. Ен соңында осы кенттегі Ресейге кешкен көп орыстың бірінен жалғыз бөлмелі коммуналды пәтер сатып алып, баспаналы болғанын айтты. «Бұған қол жеткізген мына саяжай. Сол үшін де мұндағы үйге, сол үйдің іесі сіздің балаңызға ракмет айтамыз, ата!» – деді. Қария Қенжебектің сезінен риза болып: «Қарға тамырлы қазақтың ғой, қарағым. Бәріміз бір-бірімізге туыспыз. Жалғыз балам сені жат санамай, жәрдемдессе, сен де будан былай бұған серік болуға тырыс», – деп батасын берді. Сол Қенжебек Сейтімхамедов қазір Үлттық қауіпсіздік комитетінің полковнігі. Үш үлкән есіріп отырған үлгілі отбасы. Республика шекара ескерлерінің органдары – «Отан сақшысы» газетінен бас редактор болып, отставкаға шықты. Қазір – бизнес екілі.

Бір сәтке ойланайықшы. Жоғарыдағы мысалдар арқылы, сіздерге біздің айтайтын дегеніміз не дейсіздер ғой, құрметті оқырман?! Ол адамгершілік үлгісі мен қайырымдылықты тек дәүлетті бай-бағыландардың ғана жасамайтыны. Бұл тек бақуатты бизнесмендердің ісі де емес. Сөз етіліп отырған мәселені, сондай-ақ руханият іелерінің, солардың ішіндегі журналистика саласы екілдерінің де емірлік өнеге ретінде оған атсалысусын айту еді. Жанболаттың жоғарыдағы ісі – соның бір көрінісі.

СОҢГЫ ЖАҢАЛЫҚТАР

Елордада рүқсат етілмеген полигондар үшін айыппул 5 есе есті

Алматы облысында әйелді екі баласымен бірге көлік қағып елтірді

Қарағанды облысында екі бала терезеден құлады

Жамбыл облысында көз жұмған сарбаздың туысы: Іши, бұйрекі, қолы қөгерген

Алматы - Талдықорған тасжолында жас футболшылар отырған автобус ертенді

Головкин әлемнің үздік боксшылары рейтингінде төмен сырғыды

СОҢГЫ ЖАҢАЛЫҚТАР

Елордада рүқсат етілмеген полигондар үшін айыппул 5 есе есті

Алматы облысында әйелді екі баласымен бірге көлік қағып елтірді

Қарағанды облысында екі бала терезеден құлады

Жамбыл облысында көз жұмған сарбаздың туысы: Іши, бұйрекі, қолы қөгерген

Алматы - Талдықорған тасжолында жас футболшылар отырған автобус ертенді

Головкин әлемнің үздік боксшылары рейтингінде төмен сырғыды

СОҢГЫ ЖАҢАЛЫҚТАР

Елордада рүқсат етілмеген полигондар үшін айыппул 5 есе есті

Алматы облысында әйелді екі баласымен бірге көлік қағып елтірді

Қарағанды облысында екі бала терезеден құлады

Жамбыл облысында көз жұмған сарбаздың туысы: Іши, бұйрекі, қолы қөгерген

Алматы - Талдықорған тасжолында жас футболшылар отырған автобус ертенді

Головкин әлемнің үздік боксшылары рейтингінде төмен сырғыды

Кассадан алған пойыз билетін енді онлайн қайтаруга болады

ТАҒЫ ЖҮКТЕУ

Мақалаларының бәрі сонда шықты. Кейіннен «Ақиқат» атапған «Қазақстан коммунистік мемлекеттік партиясы» журналында да солай болды. Онда 5 жыл жүрген кезде жазғаны сол басылым беттерінен ғана көрінді. «Халық, кеңесінде» жұмыс атқарған 5 жылда да осы бағытынан таймады. Ең керемет, сүбелі мақалалары осы газеттің алғысын арттырыды. Ал «Егемен Қазақстандағы» еткен 40 жыл ішіндегі өмірге келтірген туындылары оқырмандардың кез алдында екені белгілі. Откен 48 жыл ішінде қазақтілді қай басылым автор шығармаларына құда түспеді десеніш. Рас, 2-3 газет-журналға интервью берген кезі болды. Бірақ олардан мақала жазуға тапсырыс алмады.

Кейіпкеріміз үstanғan принциптің тағы бір түрі ол – мақалаға жеткілікті мәлімет, деректі жинап бітпейінше, ондағы кездесіп қалатын дұдамал жайларды толық анықтамайынша сұлбасын жасағанмен, негізгі жазуды бастамайтыны, оны игеруге асықпайтыны. Мұндай үstanғam руханият әлеміндегі шығармашылық иелерінде болған. Бірақ ете сиректігімен есте қалып, ерекшеленген. Оның қайталанбас мысалдары деп ақын С.Шевельеваның «Сәүірмен сырласу» атты шағын елеңін 1939 жылы бастағанмен, оқтын-оқтын орала отырып, 1969 жылы аяқтағанын, О.Сүлейменовтің «Арғымактар» атты атақты б шумақ жырын 1959-1961 жылдары қайта-қайта түзеп, 2 жылда біттірғенін, ал М.Әлімбаевтың «Естай – Қорлан» поэмасын 1962 жылы қолға алып, оған 1968 нүктесі қойғанын айттуға болады. Біздің кейіпкеріміз де езінің дүниелеріне осындай принциппен қарайды. Нәтижесі – көнілді баурап алатын толыққанды туынды, орындалуы барлық көркемдік, деректілік деңгейіндегі талапқа жауап беретін сенімді шығарма. Оған автор қаламынан тұған бір гана шығарманы айтсақ, соның езі жеткілікті. Ол – «Ажалға аттанғандар» атты мақалалар сериясы. Оған кейіпкеріміз 2006-2016 жылдары көрші елдерге қайта-қайта іссапарға аттанып жүріп, тұра 10

жыл үақытын жұмсаған. Оның жемісі – толыққанды деректі шығарма.

Сонымен, Жанболат Аупбаев деген есімнің көпшілік көнілінде жақсы жақтарымен қонақтап қалып қоюының себебіне, шығармашылық, сырларына аз-кем үңілгендей болдық, қой деп ойлаймын. Ол көп еңбектін, ұзақ ізденістің нәтижесі екені анық, өйткені публицист шығармашылығының қыншылығы жайлы айтылған ойлардың, жазылған мақалалардың көпшілігі мұннаган саяды. «Журналистің жазушыдан езгешелігі сол – ол факті мен фактінің арасында еркін қымылдаш, бұларға құдды бір жан бітіре билеп жүргендей әсер қалдыруы керек», – дейді атақты публицист Борис Полевой. Ал бұл оңай шаруа емес. Кейіпкеріміз, міне осыған қол жеткізген кәсіби журналист.

Иә, Жанболат өмірдің езіндей ғып жазудың шебері. Оның еңбектері сонысымен де құнды. Өйткені онда қоспа жок, Таза. Аупбаевтың туындыларын оқып шыққанда мәлдір бұлақтың қаусарына қанғандай болатының, таудың саумал самалын сіміре жұтқандай әсер алатының – сондықтан. Мүмкін бұл Жанболаттың тұмсының тазалығына, тамаша отбасында ескенинде шығар. Оның ата-анасы, тұған әпкесі де сондай жандар екенінен талай көзіміз жеткен. Ал атамекені Аспантау ше? Оның шырқау шыңы Хан Тәнірі тұнық әлемнің, етегіндегі Нарынқол тамаша табиғат көрінісінің символы. Сондай жер мен елде ескен – біздің курстас.

Намазалы ОМАШЕВ,
филология ғылымдарының докторы,
профессор, Қазақстанның
еңбек сінірген қайраткері

СОҢҒЫ ЖАҚАЛЫҚТАР

Елордада рұқсат етілмеген полигондар үшін айыппул 5 ессе өсті

Алматы облысында әйелді екі баласымен бірге көлік қағып елтірді

Қарағанды облысында екі бала терезеден құлады

Жамбыл облысында көз жұмған сарбаздың туысы: Іши, бүйрек, қолы көгерген

Алматы - Талдықорған тасқолында жас футболшылар отырган автобус ертеді

Головкин әлемнің үздік боксшылары рейтингінде темен сырғыды

Кассадан алған пойыз билетін енді онлайн қайтаруға болады

ТАГЫ ЖУКТЕУ

СОҢҒЫ ЖАҚАЛЫҚТАР

Елордада рұқсат етілмеген полигондар үшін айыппул 5 ессе өсті

Алматы облысында әйелді екі баласымен бірге көлік қағып елтірді

Қарағанды облысында екі бала терезеден құлады

Жамбыл облысында көз жұмған сарбаздың туысы: Іши, бүйрек, қолы көгерген

Алматы - Талдықорған тасқолында жас футбольшылар отырган автобус ертеді

Головкин әлемнің үздік боксшылары рейтингінде темен сырғыды

Кассадан алған пойыз билетін енді онлайн қайтаруға болады

ТАГЫ ЖУКТЕУ